

ضرب شست وام خودرو به وام ازدواج

جام جم در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی می‌کند: تسهیلات ازدواج یا خرید خودرو، کدام یک اولویت جامعه امروز ماست؟

ضرب شست وام خودرو به وام ازدواج

صف‌های طولانی و ثبت نام‌های چندساعته برای دریافت وام 25 میلیون تومانی خرید خودرو در نمایندگی‌های مجاز فروش؛ یعنی استقبال گرم از طرحی که دولت برای تکان دادن بازار خودرو در نظر گرفته است؛ استقبالی که اگرچه لبخند رضایت را بر لب بانیان این طرح نشانده، اما یک سوال بزرگ را هم در ذهن خیلی‌ها به وجود آورده؛ افرادی که دل نگران نابسامانی اوضاع ازدواج جوانان در جامعه امروز ما هستند.

سوال ساده است؛ این که اگر تسهیلات وام ازدواج هم به اندازه وام خودرو افزایش پیدا می‌کرد، آمار ازدواج چقدر تکان می‌خورد؟ رسیدن به جواب این سوال اما کار سختی نیست، مخصوصاً وقتی ردپای مشکلات اقتصادی به‌عنوان یکی از موانع اصلی بالارفتن سن ازدواج همیشه در تحلیل‌های مربوط به دلایل کاهش آمار ازدواج در جامعه امروز ما دیده می‌شود. مشکلات ریز و درشت اقتصادی که انگیزه شروع زندگی مشترک را از خیلی از جوان‌ها گرفته‌اند؛ تهیه مسکن، لوازم زندگی و برگزاری یک جشن آبرومندانه، دولت برای همه اینها در کنار هم فعلاً تسهیلات وام ازدواج را در نظر گرفته است. وامی که در طول عمر نه‌چندان بلندش، بارها کم و زیاد شده و فعلاً مدتی است روی مبلغ سه میلیون تومان ثابت مانده است. با این حال به نظر می‌رسد این تسهیلات که قرار بوده کمک حال ازدواج جوانان باشد، آن قدر جذاب نبوده که بتواند دست جوان‌ها را بگیرد و آنها را در مسیر زندگی مشترک همراهی کند. این را می‌توان از آخرین داده‌های دفتر آمار و اطلاعات جمعیتی و مهاجرت سازمان ثبت احوال کشور فهمید؛ عدد و رقم‌هایی که از وجود 11 میلیون و 240 هزار دختر و پسر مجرد در کشور خبر می‌دهد. آن هم درحالی که از این بین پنج میلیون و 570 نفر پسر و پنج میلیون و 670 نفر دختر در سن ازدواج هستند؛ یعنی افرادی که هرگز ازدواج نکرده‌اند.

ضربه افزایش سن ازدواج بر بنیان خانواده
این موضوع را محمداسماعیل سعیدی، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی هم تأیید می‌کند. سعیدی در گفت‌وگو با جام جم به افزایش آمار افراد مجرد در جامعه اشاره می‌کند و می‌گوید: با وجود ابلاغ سیاست‌های جمعیتی و همچنین با در نظر گرفتن انتظارات و مطالباتی که رهبر معظم انقلاب فرموده‌اند، به نظر می‌رسد در سال‌های آینده با یک بحران جمعیتی از نظر افزایش سن ازدواج مواجه خواهیم شد؛ بنابراین یکی از ضرورت‌هایی که باید به آن توجه داشته باشیم ارائه تسهیلات لازم برای تشویق جوانان به ازدواج و به تبع آن فرزندآوری و جوان تر کردن نسل است. یکی از این مسیرها و راه‌هایی که برای تسهیل ازدواج باید در نظر بگیریم، موضوع اختصاص وام است. سعیدی در ادامه با اشاره به مبلغ فعلی وام ازدواج می‌گوید: متأسفانه امروز حتی اگر دو نفر بخواهند خیلی ساده هم زندگی شان را شروع کنند، باز هم این سه میلیون تومان کفاف همان هزینه‌های ابتدایی را نمی‌دهد و البته بازهم خیلی‌ها برای گرفتن این وام به مشکل می‌خورند و مدت زیادی در نوبت می‌مانند. نکته اینجاست که مشکلات اقتصادی وقتی در کنار عوامل فرهنگی و اجتماعی قرار می‌گیرد، سدی بزرگ مقابل ازدواج جوانان به وجود می‌آید؛ سدی که بدون همراهی دولتمردان از میان برداشته نمی‌شود. توجه به این مشکل وقتی مهم‌تر می‌شود که بدانیم هیچ جامعه‌ای از آسیب‌های ناشی از بالارفتن سن ازدواج در امان نمی‌ماند.

الزام دولت به حمایت از ازدواج جوانان
مقایسه مبلغ فعلی وام خودرو و وام ازدواج نکته‌ای است که این عضو کمیسیون اجتماعی مجلس هم به آن توجه می‌کند و می‌گوید: با این که بحث ازدواج خیلی مهم است، اما متأسفانه مورد توجه قرار نگرفته است. از نظر من اهمیت ازدواج در سطحی بسیار بالاتر از خودرو قرار دارد؛ به همین دلیل سال‌هاست ما در کمیسیون اجتماعی مجلس از دولتمردان خواسته ایم بهره مندی از تسهیلات ازدواج را هم آسان‌تر کنند و هم افزایش بدهند؛ اما متأسفانه گوش شنوایی وجود ندارد.

همین موضوع بهانه‌ای است تا محمداسماعیل سعیدی از ارائه طرحی با عنوان الزام دولت برای حمایت از ازدواج جوانان در مجلس خبر بدهد و بگوید: به نظر من ده میلیون تومان حداقل تسهیلاتی است که باید برای ازدواج در نظر بگیریم؛ زیرا

یک زوج اگر بخواهند با همین مبلغ زندگی‌شان را شروع کنند باز هم کم می‌آورند. به همین دلیل معتقدم دولت باید مکلف شود همان اندازه که به خودرو اهمیت داده، در مقابل جوانان هم مسئولیت پذیر باشد .

ارائه تسهیلات با توجه به اولویت‌های جامعه

به نظر می‌رسد حاشیه‌های وام 25 میلیون تومانی خودرو فعلا ادامه دارد و نماینده‌های مجلس شورای اسلامی آن را به خوبی زیر نظر دارند. عباس صلاحی، دبیر اول کمیسیون اجتماعی مجلس هم در این باره به جام‌جم می‌گوید: تسهیلات، کمکی است به اقشار مختلف مردم که می‌تواند در زمینه مسائل مختلف باشد. اما قبل از ارائه تسهیلات باید حتما جایگاه مناسب آن را هم پیدا کنیم و ببینیم این تسهیلاتی که داده می‌شود چه مسأله‌ای را حل می‌کند و در واقع کدام یک از مشکلات جامعه با این تسهیلات رفع می‌شود. صلاحی هم معتقد است ارائه تسهیلات خرید خودرو به متقاضیان، اولویت اول دولت نبوده است.

وی با اشاره به این موضوع می‌گوید: در حال حاضر در حوزه‌های صنعت، کشاورزی، ازدواج و... مشکلات زیادی به چشم می‌خورد که اهمیت بیشتری داشته و در اولویت قرار دارند. یعنی اگر می‌خواهیم به مردم کمک کنیم باید اولویت‌ها را در نظر بگیریم.

تسهیل شرایط ازدواج از وظایف قانونگذار

ازدواج جوانان در اولویت قرار دارد! این جمله قرار نبود یک شعار باشد اما مدت‌هاست با ناهماهنگی‌های موجود بین دستگاه‌های سیاستگذار، قانونگذار و مجری، گره کوری به کلاف سردرگم ازدواج جوانان زده است. موضوعی که مورد توجه غلامرضا قاسمی‌کبریا، استاد دانشگاه و کارشناس خانواده و ازدواج هم قرار می‌گیرد.

کبریا در گفت‌وگو با جام‌جم تاکید می‌کند: تا وقتی این غفلت‌های متعدد از سوی مسئولان نسبت به موضوع مهم ازدواج وجود دارد، نباید انتظار داشته باشیم مشکلات ازدواج جوانان به خودی خود رفع شود. دولت باید برای این که جوانان از سن ازدواج عبور نکنند، تسهیلات مختلفی را در نظر گرفته و سیاستگذاری‌هایی کلان انجام دهد؛ چراکه این موضوع در نهایت به حیات خانواده‌ها منجر می‌شود.

اصل ۴۳ قانون اساسی کشورمان هم این موضوع را تأیید می‌کند. براین اساس حاکمیت وظیفه فراهم کردن شرایط تشکیل خانواده و ازدواج را دارد. از این نظر سیاست‌های حمایت از ازدواج باید به‌گونه‌ای باشد که جوانان را به ازدواج ترغیب کند و نه این که فقط بار مالی ایجاد کند.

مینا مولایی
جامعه